

men har alene den virkning, at det sociale udvalg kan besluttet at yde hjælpen mod tilbagebetalingspligt.«

Ikke desto mindre kan man læse følgende i cirkulæreskrivelsen:

»Der vil således ikke kunne ydes kontanthjælp, hvis ansøgeren afslår et arbejdstilbud, som den pågældende efter en konkret vurdering ikke har nogen rimelig grund til at afvise.«

Afslag på et arbejdstilbud kan i denne sammenhæng sidestilles med nægtelse af at påtage sig anvist arbejde. Ifølge de almindelige bestemmelser kan noget sådant føre til, at hjælpen ydes med tilbagebetalingspligt. Men det kan ikke føre til, at der gives afslag på anmodning om hjælp.

Den tidligere socialminister fandt, at

»I henhold til bistandslovens § 38 forudsætter ydelse af hjælp, at såvel den, der søger hjælpen, som ægtefællen i tilstrækkelig grad har udnyttet sine arbejdsmuligheder.

Det fremgår modsætningsvis heraf, at hjælp skal nægtes, hvis et konkret og fortsat bestående rimeligt arbejdstilbud afvises.« (Svar på spørgsmål 1140 til skriftlig besvarelse, se Folketingstidende 1981-82 (2. samling), folketingets forhandlinger sp. 9886).

Men det fremgår overhovedet ikke. Tværtimod fremgår det klart af cirkulæret af 15. august 1975, at der ikke er begrundelse for at give afslag på hjælp.

Der er altså tale om en klar stramning uden noget som helst lovgrundlag.

e) Nye regler for unge, der påbegynder en uddannelse

Ifølge »sultecirkulæret« er det sådan, at »... unge, der efter afsluttet skolegang skal fortsætte deres uddannelse ved en anden uddannelsesinstitution efter sommerferien, efter retningslinjerne for uddannelsessøgende i almindelighed ikke er berettiget til hjælp efter bistandsloven.«

Men indtil »sultecirkulæret« kom, var det faktisk muligt at opnå hjælp i den sommerferie, der lå umiddelbart før den nye uddannelses påbegyndelse, helt i overensstemmelse med at den nye uddannelse jo faktisk ikke starter, før sommerferien er slut. Og det er ret besynderligt at betragte den unge som uddannelsessøgende, før den pågældende uddannelse faktisk er startet.

Det syntes den tidligere socialminister dog ikke. Han ønskede ikke at oplyse, hvad det er for »retningslinjer for uddannelsessøgende i almindelighed«, der henvises til i »sultecirkulæret«.

Han oplyste dog, at det »... At være under uddannelse er ikke en ændring af en persons forhold, der kan udløse hjælp efter § 37. Dette gælder tilsvarende for ferieperioder, der må anses som et sædvanligt led i et uddannelsesforløb.« (Svar på spørgsmål til skriftlig besvarelse nr. 1194, se Folketingstidende 1981-82 (2. samling), folketingets forhandlinger sp. 9956).

Det forekommer mildt sagt absurd at påstå, at en uddannelse starter med en ferie.

f) Stærk stramning i forhold til bistandslovens § 37

I bistandslovens § 37, stk. 2, står der bl.a. at der må »... lægges vægt på de fremtidige levevilkår, der kan blive en følge af den ændring, der er sket i pågældendes eller familiens situation.«

Ikke desto mindre står der i »sultecirkulæret«, at det »... kan være mest nærliggende, at det forventede fremtidige levestandard tillægges afgørende vægt ved beregning af hjælpen.« Altså: I bistandsloven tales der om, at der skal lægges vægt på (forringelsen af) de fremtidige levevilkår, når de er en følge af en eller anden ændring – eller social begivenhed – i den enkeltes hverdag.

I »sultecirkulæret« tales der om, at de fremtidige levevilkår skal tillægges afgørende vægt, ikke fordi de fremtidige levevilkår forringes som følge af en eller anden ændring eller social begivenhed, men fordi det bestemmes administrativt, at den sociale begivenhed – at fylde 18 år – skal føre til en forringelse af de fremtidige levevilkår.

I øvrigt er det uhyre uklart, hvad der menes med »afgørende vægt« i selve »sultecirkulæret« tekst.

»Sultecirkulæret«s konsekvenser

Tidligere socialminister Bent Rold Andersen har gjort en del ud af at understrege, at »sultecirkulæret« alene er vejledende, ligesom han har præciseret følgende:

»Det vil ikke være i overensstemmelse med bistandslovens § 37 at anvende faste ufravigelige takster for udmåling af kontanthjælp til unge. Socialministeriet har heller ikke kendskab til, at der er kommuner, der anvender sådanne ufravigelige takster.« (Svar på spørgsmål til skriftlig besvarelse nr. 1128, se Folketingstidende 1981-82 (2. samling), folketingets forhandlinger sp. 9872).

Men både Århus og Kolding kommune har faktisk meget faste takster, hvor fravigelsesmulighederne er begrænset til personer i en specielt vanskelig situation. I begge tilfælde er der tale om nedskæringer i hjælpen i forhold til situationen før